

Sygn. akt II AKz 674/19

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Alicja Bochenek

Protokolant: Karolina Jach

po rozpoznaniu w sprawie **P. S.**

podejrzanego o popełnienie przestępstw z art. 258 § 1 k.k. i inne

zażalenia podejrzanego i jego obrońcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 13 czerwca 2019 roku, sygn. akt II Kp 475/19 (PO II Ds. 4.2017)

w przedmiocie przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2019 roku, sygn. akt II Kp 475/19 Sąd Okręgowy w Częstochowie na mocy art. 263 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. przedłużył stosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 21 marca 2019 roku, sygn. akt XI Kp 200/19, na dalszy czas okres, tj. do dnia 15 września 2019 roku, do godz. 6⁰⁵.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożył podejrzany, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że istnieją przesłanki uzasadniające przedłużenie wobec niego tymczasowego aresztowania na okres kolejnych 3 miesięcy, pomimo, że brak jest realnych, znajdujących potwierdzenie w materiale dowodowym, dowodów pozwalających przypuszczać, że istnieje duże prawdopodobieństwo nakłaniania do składania fałszywych zeznań lub innego bezprawnego utrudniania postępowania przez podejrzanego.

W oparciu o powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zastosowanie poręczenia majątkowego połączonego z dozorem Policji oraz zakazem opuszczania kraju.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł obrońca podejrzanego, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, to:

art. 257 § 1 k.p.k. poprzez bezzasadne przyjęcie, że jedynym środkiem zapobiegawczym zastosowanym wobec podejrzanego może być tymczasowe aresztowanie, przez co doszło do naruszenia zasady proporcjonalności stosowania środków zapobiegawczych wobec tego rodzaju przestępstw;

art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające zastosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, podczas gdy w świetle zgromadzonego materiału dowodowego brak jest podstaw do stosowania tego środka;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że w niniejszym postępowaniu niezbędnym jest stosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na okres dalszych 3 miesięcy, pomimo tego, że brak jest realnych i potwierdzonych materiałem dowodowym przesłanek pozwalających przypuszczać, że istnieje duże prawdopodobieństwo, że podejrzany będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca podejrzanego wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia, poprzez zastosowanie wobec podejrzanego środków o charakterze nie izolacyjnym, w postaci poręczenia majątkowego w wysokości 50 000 złotych w tym możliwości dokonania wpisu do Księgi Wieczystej nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi Księgę Wieczystą pod numerem (...) poprzez ustanowienie hipoteki, dozoru Policji oraz zakazem opuszczania kraju wraz z zatrzymaniem paszportu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenia podejrzanego i jego obrońcy nie zasługują na uwzględnienia.

Wbrew zawartym w nim twierdzeniom, lektura akt sprawy nie pozostawia wątpliwości, że w stosunku do podejrzanego P. S. w dalszym ciągu spełnione pozostają zarówno przesłanka ogólna tymczasowego aresztowania, jak i przesłanka szczególnie ujęta w treści art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., a także przesłanka z art. 263 § 2 k.p.k. uzasadniająca przedłużenie jego tymczasowego aresztowania na okres do 15 września 2019 roku.

Wyniki kontroli instancyjnej przeprowadzonej przez Sąd Apelacyjny pozwalają na przyjęcie, że na chwilę obecną nie uległ umniejszeniu stwierdzony przy zastosowaniu izolacyjnego środka zapobiegawczego duży stopień prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanego zarzuconych mu czynów zabronionych. W konsekwencji powyższego

w dalszym ciągu aktualna pozostaje ogólna przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania przewidziana w art. 249 § 1 k.p.k. Za zasadnością przedstawionej powyżej tezy przemawiają wskazane przez sąd I instancji dowody w postaci wyjaśnień współpodejrzanych, zeznania świadków, dokumentacja i materiały pochodzące od organów kontroli skarbowej, jak również częściowo wyjaśnienia podejrzanego.

Zaznaczyć przy tym należy, co uczynił również sąd okręgowy, że stwierdzenie istnienia dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanego zarzuconych mu czynów nie jest tożsame z uznaniem, że swoim zachowaniem wyczerpał ich znamiona. Podjęcie próby wykazania sprawstwa zarzuconych podejrzanemu czynów oraz winy, wymaga szczegółowej oceny zebranego materiału dowodowego co w aktualnym wczesnym stadium postępowania przygotowawczego przeciwko podejrzanemu nie jest dopuszczalne i wiąże się jedynie z dokonaniem oceny wyłącznie dla celów orzeczenia o środku zapobiegawczym. Jest to ocena tymczasowa i może ulec zmianie wskutek weryfikowania gromadzonych dowodów przez prokuratora.

Sąd Apelacyjny podziela również stanowisko Sądu Okręgowego, iż realną jest obawa matactwa ze strony podejrzanego, o której mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., która

w niniejszej sprawie uzasadniona jest postawionym mu zarzutem popełnienia występku udziału w zorganizowanej grupie przestępczej. Obawa matactwa w takiej sytuacji jest realna z racji wzajemnych powiązań, zależności i związków występujących pomiędzy członkami grupy, nie musi więc wynikać z konkretnych dowodów. Przyjmuje się bowiem, że grupy tego rodzaju dysponują znacznymi możliwościami organizacyjnymi, by w sposób bezprawny wpłynąć na zeznania świadków, wyjaśnienia współpodejrzanych lub w inny bezprawny sposób wpłynąć na prawidłowy tok postępowania toczącego się przeciwko ich uczestnikom.

Tymczasowe aresztowanie jako najbardziej efektywny środek zapobiegawczy, w najwyższym stopniu uniemożliwia przeciwdziałanie prawidłowemu tokowi postępowania, co jest kluczowe na obecnym etapie śledztwa. Oceny tej nie mogą zmienić podnoszone przez obrońcę P. S. okoliczności odnoszące się do jego dotychczasowej postawy w toczącym się postępowaniu, czy też przebywania w stałym miejscu zamieszkania.

Dalsze stosowanie wobec podejrzanego izolacyjnego środka zapobiegawczego uzasadnione jest również zaplanowanymi przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze czynnościami dowodowym. Skomplikowany, niezwykle obszerny, wielowątkowy i wielopodmiotowy charakter postępowania prokuratorskiego, pozwala na uznanie, że wystąpiły w sprawie „szczególne okoliczności”, o których stanowi ów przepis, a które uniemożliwiły zakończenie śledztwa w sprawie w podstawowym okresie przewidzianym w art. 263 § 1 k.p.k. O ile nie uzasadnia przedłużenia tymczasowego aresztowania na kolejny okres „rozwojowy charakter śledztwa”, czy też mogąca pojawić się konieczność zatrzymania i przedstawienia zarzutów innym osobom biorącym udział w przestępstwach objętych śledztwem, to z pewnością za wystarczające do jego dalszego stosowania wobec P. S. należy uznać czynności zmierzające do ustalenia roli i udziału w przestępczym procederze oraz zweryfikowania złożonych wyjaśnień z zgromadzoną do tej pory w sprawie obszerną dokumentacją.

Reasumując, należy zatem stwierdzić, że dla zabezpieczenia prawidłowego i niezakłóconego toku postępowania koniecznym jest stosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym, na co trafnie zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu, zaś zastosowanie łagodniejszych środków zapobiegawczych, zaproponowanych przez skarżących, wiążących się z pozostawieniem P. S. na wolności, nie jest obecnie możliwe ze względów wyżej wskazanych.

Stwierdzić równocześnie należy, że w niniejszej sprawie nie ujawniono przeszkód do stosowania wymienionego izolacyjnego środka tego rodzaju, o których mowa w art. 259 k.p.k. Nie są nimi bowiem ani fakty posiadania przez podejrzanego dziecka, bo ma ono należyłą opiekę ze strony matki oraz dziadków. Takich okoliczności nie stanowi również ciąża żony podejrzanego, gdyż ma zapewnioną prawidłową opiekę medyczną, natomiast stres podejrzanego związany z porodem i obawy o zdrowie małżonki nie stanowią dolegliwości wykraczającej poza normalne konsekwencje stosowania tymczasowego aresztowania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz przeprowadzone rozważania, a nadto nie dopatrując się w sprawie ujemnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania, Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć podejrzanemu z pouczeniem o jego prawomocności,
- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 6 sierpnia 2019r.